

ВИМОГИ РОБОТОДАВЦІВ ДО СУЧАСНИХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

*Анохіна Т. О., д-р філол. наук, доцент,
(Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова)*

*Кобякова І. К., канд. філол. наук, професор
(Сумський державний університет)*

З нагоди проведення X Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції "Перекладацькі інновації", яка відбувається 20-21 березня 2020 р., кафедра германської філології разом з експертом ради роботодавців за спеціалізацією «Переклад» склали професійний портрет фахівця, покликанням якого є перекладацька діяльність. Наше дослідження було проведене з нагоди 25-річчя спеціальності “Філологія” («Переклад») Сумського державного університету та присвячується опису та обговоренню стану професійного перекладу.

Кафедра германської філології СумДУ підготувала близько 4000 кваліфікованих дипломованих фахівців та створила перекладацьку спільноту Слободянки. Перекладач займається різними аспектами перекладу. Перекладацький корпус у регіоні представлений трьома професійними групами – фрілансерами, бюро перекладачів та штатними перекладачами, для яких були проведені он-лайн опитування про кожний сегмент ринку. В першому опитуванні, яке було проведене у 2015 році, брали участь випускники 2000 – 2014 рр. [1, 210]. Друге опитування проводилося на початку 2020 року, в ньому брали участь випускники 2000 – 2019 рр.

Професія перекладача визнана однією з найпрестижніших та популярних в усьому світі. У перекладачів є свої спеціалізації: хтось займається лише письмовим перекладом, працює з художніми, науковими, публіцистичними, технічними текстами, статтями та документами, а інший перекладає усну мову. Професія перекладача вимагає від фахівця наявності різнобічних знань і талантів, та таких якостей як – начитаність, комунікабельність, стратегічність мислення, широкий кругозір, допитливість, дипломатичність, вміння прогнозувати, старанність та здатність абстрагуватися.

До переваг професії перекладача можна віднести наступне. Це і можливість самореалізації в будь-яких галузях (усний або послідовний переклад, письмовий переклад, синхронний переклад, переклад фільмів, книг, журналів). Фахівця, який володіє іноземною мовою, охоче беруть у журналістику, туристичні фірми, менеджмент; у нього є можливість

спілкуватися з різними людьми та вивчати культури інших країн; від професіоналізму перекладача часто залежить сприятливий результат переговорів, а відтак і його власне професійне зростання.

СумДУ вже 25 років випускає спеціалістів із дипломами, де зазначено: «перекладач, викладач двох іноземних мов». Ми провели опитування серед наших випускників. Було залучено 205 осіб. На ключове запитання – Чи працюєте ви перекладачем? – 53 % відповіли ТАК, 47 % – НІ. Цікавим є той факт, що 19 % не-перекладачів працюють викладачами перекладу та іноземних мов, 18 % не знайшли себе у професії, але знання мов відіграло значну роль у їх працевлаштуванні. Із загальної кількості опитуваних 25 % працюють за кордоном. 20 % респондентів одержали другу освіту (економічну, юридичну, інформаційні технології). 25 % – планують одержати додаткову освіту. Адміністративні посади обіймають 17 % наших випускників 2000–2010 років. Серед випускників спеціальності «Переклад» 9 % є кандидатами філологічних наук, докторантами, працюють у провідних університетах України.

Бюро перекладів – не єдине місце роботи для випускників-перекладачів. Професіонал може обрати практично будь-яку галузь діяльності: робити англомовні версії сайтів, працювати в засобах масової інформації, супроводжувати політиків і бізнесменів у поїздки за кордон, виконувати обов'язки турменеджера. Перекладачі та не-перекладачі переважно задоволені своєю професійною діяльністю: 41 % налаштовані оптимістично, 23 % знайшли професійне щастя. І нарешті, 21 % працевлаштовуються після випуску в університетах, 25 % працевлаштовуються в компаніях Києва. На запитання про плани на майбутнє третина респондентів (31 %) обрала відповідь – “перекладач у компанії”, 21 % – “добре було б переїхати за кордон”, 10 % – подальша наукова діяльність. На запитання “Як Ви оцінюєте Ваш рівень опанування перекладацькою програмою за 12-бальною шкалою?” респонденти в середньому зазначили – 10 балів.

1. Кобякова І. К. Швачко С. О. Навчати вчитися перекладу: монографія / С. О. Швачко. — Суми: СумДУ, 2015. — 215 с.
<http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/42327>

Анохіна, Т. О. Вимоги роботодавців до сучасних перекладачів [Текст] / Т. О. Анохіна, І.К. Кобякова // Перекладацькі інновації: матеріали X Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 20 - 21 березня 2020 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. – Суми: СумДУ, 2020. – С. 10 -11.